U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického, v právní věci žalobce: **Y. A.,** zastoupený Mgr. Pavlem Mařanem, advokátem se sídlem Nerudova 691/19, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2012, č. j. OAM-210/LE-LE18-LE18-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2013, č. j. 49 Az 32/2012 – 72,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Pavlu Mařanovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši 9.438 Kč. Přiznaná částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í:

Ministerstvo vnitra (dále též jen „*žalovaný*“) rozhodnutím ze dne 18. 10. 2012, č. j. OAM-210/LE-LE18-LE18-2012, neudělil žalobci (dále též „*stěžovateli*“) mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon o azylu*“).

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 3. 2013, č. j. 49 Az 32/2012 – 72 žalobu stěžovatele zamítl jako nedůvodnou. Krajský soud z výpovědí stěžovatele ve správním řízení dospěl k závěru, že stěžovatel v zemi původu (Turecko) nevyvíjel žádnou činnost k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Poukázal v této souvislosti na to, že stěžovatel např. tvrdil, že byl pouze sympatizantem politické strany BDP, ve své výpovědi zmiňoval představitele strany DTP a nikoliv politické strany BDP. Sám stěžovatel uvedl, že ve straně neměl žádnou funkci, pouze třikrát pomáhal s dopravou a ubytováním osob, které označil jako kamarády, ač k nim neměl žádný bližší

vztah a dokonce neznal ani jejich jména. Krajský soud neposoudil jako důvodnou ani obavu z možného trestního stíhání stěžovatele pro jeho práci ve prospěch politické strany a dále konstatoval, že záleží pouze na stěžovateli, zda po získání dalších dokladů (o trestním řízení vůči jeho osobě v Turecku) požádá znovu o udělení mezinárodní ochrany.

Krajský soud přisvědčil závěru žalovaného, že předchozí zadržení stěžovatele vždy na jednu noc v roce 2002 a 2007 nebylo natolik intenzivním omezením, aby jej ohrozilo na životě a na svobodě, z výpovědí stěžovatele proto nebylo lze dovodit jeho pronásledování z důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud byl ve shodě se žalovaným rovněž toho názoru, že jsou nedůvodné obavy stěžovatele z návratu do Turecka. Krajský soud přitom přihlédl k bezproblémovému odletu stěžovatele ze země původu, dovodil, že podle Všeobecné zprávy o Turecku Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska ze září 2010 nelze hrozbu trestního stíhání očekávat u sympatizantů strany (jen u představitelů kurdských politických stran, případně u hledaných osob); pokud ze země původu stěžovatel odcestoval bez problémů, soud nepřičetl tuto okolnost uhrazené hotovosti za službu při obstarání víza a vycestování ze země. Krajský soud neuznal ani žalobcovu obavu z důsledků nenastoupení vojenské služby. Soud konstatoval, že se jedná o legitimní občanskou povinnost a dále, že stěžovatel neměl problémy ani při běžné pasové kontrole ve srovnání s těmi osobami, jež jsou hledány pro nenastoupení vojenské služby. Krajský soud poukázal rovněž na to, že stěžovatel disponoval nepochybně platným cestovním pasem se jménem a datem narození. Krajský soud měl za to, že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle §14a odst. 1 a 2 zákona o azylu a byl toho názoru, že jediným cílem stěžovatele byla legalizace pobytu na území České republiky.

Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*"). Dle svého názoru žalovaný a krajský soud nepostupovali v jeho věci dostatečně pečlivě a objektivně. Podle stěžovatele je bezpečnostní situace v Turecku zásadně odlišná oproti stavu popsanému v rozhodnutí. Jelikož se v některých oblastech situace Kurdů dynamicky mění, nelze vycházet ze starších podkladů. Stěžovatel poukázal na to, že zprávy založené ve spisu obsahují rozdílná tvrzení i závěry. Některé zprávy problémy popírají, zpráva Švýcarské organizace na pomoc uprchlíkům z 20. 12. 2010 hovoří o tom, že justice je v Turecku ovlivněna vládou, existují silné vazby mezi soudci a žalobci, což znemožňuje řádné potrestání mučení a jiných zločinů proti lidskosti, dochází k velkému mučení vězňů a nejzávažnější jsou mimosoudní zabití a únosy, které se ročně v desítkách případů dotýkají kurdské menšiny. Problémem v zemi původu je podle stěžovatele i tříletý nepodmíněný trest odnětí svobody za nenastoupení odvedence k výkonu vojenské služby do armády. Stěžovatel poukázal na to, že patřil mezi aktivní příslušníky kurdské menšiny a musel ze země utéci. Nesrovnalosti ve výpovědích byly podle stěžovatele způsobeny jazykovou bariérou, případně pohnutými okolnostmi jeho života. Stěžovatel namítl, že se krajský soud nedostatečně zabýval jeho námitkou úzkého výkladu pojmu výkonu politických práv, což činí rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným.

Žalovaný setrval na svém rozhodnutí, odkázal na odůvodnění a na správní spis. Žalovaný uvedl, že podkladem pro rozhodnutí byly též informace z roku 2011 či 2012, přičemž sám stěžovatel odkázal na zprávu z roku 2010. Žalovaný rovněž shrnul, že pohovory se stěžovatelem probíhaly za účasti tlumočníků, stěžovatel ještě ani neobdržel

povolávací rozkaz, ze země původu vycestoval legálně a před odchodem žil v Konyi a v okrese Kulu, kde bezpečnostní situace není nijak vyhrocená, a proto stěžovateli újma ve smyslu zákona o azylu nehrozí. S justičními orgány stěžovatel neměl potíže před vycestováním, trestní stíhání proti stěžovateli vedeno nebylo.

Při rozhodování o kasační stížnosti musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Nejvyšší správní soud proto zkoumal otázku, zda je včasná kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel nabídl kasačnímu soudu několik argumentů na podporu svého tvrzení, že žalovaný správní orgán a krajský soud nepostupovali v jeho věci dostatečně pečlivě a objektivně. K samotnému důvodu přijatelnosti kasační stížnosti však stěžovatel netvrdil konkrétní skutečnosti; svými námitkami napadl toliko postup krajského soudu, který se dle jeho názoru dostatečně nevypořádal s žalobními námitkami a skutkovými okolnostmi věci. Tyto námitky by odůvodňovaly přijatelnost kasační stížnosti pro hrubé pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva eventuálně pro rozpor s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39).

Stěžovatel kasační námitky opírá o podklady rozhodnutí (zprávy o zemi původu), z nichž dovodil, že bezpečnostní situace v Turecku je zásadně odlišná oproti popsanému stavu v rozhodnutí. Nejvyšší správní soud oproti tomu konstatuje, že v projednávaném případě žalovaný vycházev z výpovědí stěžovatele spolehlivě postavil najisto, že ten na základě své občasné pomocné činnosti pro politickou stranu nemohl být vystaven nebezpečí pronásledování podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Nejvyšší správní soudu v rozsudku z 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37, vyslovil, že *za „pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí, nikoliv takové negativní jevy, které státní orgány cíleně potírají a čelí jim,*“ přičemž pouhé obecné tvrzení o pronásledování, které žadatel o udělení azylu nijak konkrétně nedoloží a které ani jinak nevyplývá z existujících dokumentů o situaci v domovské zemi, nelze považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o

azyl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2005, č. j. 4 Azs 409/2004 - 69).

Bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu rovněž několikrát zdůraznila stěžejní význam výpovědi žadatele o azyl a jím poskytnutých informací pro úplnost podkladů ve správním řízení. Nejvyšší správní soud takto vyslovil, že často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem, než vlastní věrohodnou výpovědí, srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru je zásadním měřítkem jeho věrohodnosti (cit. rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40). Žadatel o azyl není leckdy schopen doložit ke svému tvrzení o důvodech odchodu žádný důkaz, což je situace převažující, a proto si musí být jednoznačně vědom důležitosti informací vyřčených před správním orgánem. Ty totiž v kontextu se získanými zprávami o zemi původu posléze slouží jako podklad pro rozhodnutí. Váhavé, vyhýbavé či nepřesné informace, které navíc žadatel v průběhu řízení ještě mění, jsou proto při porovnání s objektivními informacemi chápány jako účelové, nevěrohodné a pro azylové řízení nedostatečné (cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 23. 8. 2012 č. j. 7 Azs 21/2012 - 37).

Nejvyšší správní soud shledal argumentaci krajského soudu i žalovaného k závěrům svých rozhodnutí souladnou s citovanou judikaturou a v postupu a následných závěrech krajského soudu neshledal hrubý rozpor při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou.

Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu z 30. 7. 2013, č. j. 3 Azs 16/2013 – 20 ustanoven advokát, hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stěžovatele platí v takovém případě stát podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přiznal výši odměny za poskytnutí právních služeb podle § 11 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) za jeden úkon právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti spočívající v převzetí a přípravy zastoupení včetně studia spisu advokátem dne 13. 8. 2013 namísto první porady s klientem ve výši 3.100 Kč a podle § 11 písm. d) cit. za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti dne 30. 8. 2013 ve výši 3.100 Kč za tento úkon. Nejvyšší správní soud dále přiznal zástupci náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 2 x 300 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Nejvyšší správní soud advokátovi v souladu s § 14 odst. 4 advokátního tarifu nepřiznal náhradu za promeškaný čas v rozsahu doby nahlížení do spisu 2 x 0,5 hodiny a přiznal mu náhradu za promeškaný čas v rozsahu 10 x 0,5 hodiny v částce 1.000 Kč. Advokát byl ustanoven stěžovateli pro blízkost jeho bydliště a neprokázal, že uskutečnil poradu se stěžovatelem, příp. ani že učinil pokus o jeho kontaktování. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že advokát neprokázal, že cestovní výdaje podle § 13 odst. 1 advokátního tarifu účelně vynaložil v souvislosti s úkonem právní služby podle § 11 písm. b) advokátního tarifu a nepřiznal mu proto náhradu jím účtovaných cestovních výdajů za cestu k nahlížení do spisu. Advokát sdělil soudu, že je plátcem daně z přidané hodnoty, nárok vůči státu se zvyšuje o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zvláštního právního

předpisu, tato částka činí 1.638 Kč. Dohromady tedy přiznal Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatele 9.438 Kč (2 x 3.100 Kč + 2 x 300 Kč + 1.000 Kč + 1.638 Kč) a k výplatě stanovil přiměřenou lhůtu. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu, náklady zastoupení stěžovatele nese podle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 16. října 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu